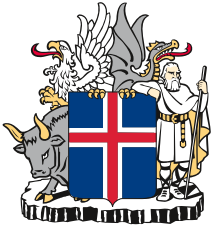

30. október 2019

AF HVERJU AÐ STOFNA ÞJÓÐGARÐ?

Framtíð Breiðafjarðar
Fræðslu- og umhverfisþing

EFNI KYNNINGAR:

Íslenskir þjóðgarðar

- Saga og stjórnskipan

Hvað er þjóðgarður?

Erlendir þjóðgarðar

- Af hverju?

Af hverju að stofna þjóðgarð?

- Markmið skv. lagasetningu

Af hverju að stofna þjóðgarð?

- Sameiginleg gildi samfélags

Breiðafjörðurinn

Íslenskir Þjóðgarðar

Sagan

ÞINGVALLAÞJÓÐGARÐUR

„Frá ársbyrjun 1930 skulu Þingvellir við Öxará og grenndin þar vera friðlýstur helgistaður allra Íslendinga “

ÞJÓÐGARÐURINN SNÆFELLSJÖKULL

Stofnaður árið 2001 á grundvelli laga um náttúruvernd.

VATNAJÖKULSÞJÓÐGARÐUR

Þjóðgarðurinn stofnaður með sérlægum árið 2008.

Íslenskir Þjóðgarðar

Stjórnskipan

Ef horft er til þeirra þriggja þjóðgarða sem hér eru þá er stjórnsýsla þeirra allra ólík eins og staðan er í dag:

Í Þingvallarþjóðgarði er það Þingvallanefnd sem tekur ákvarðanir um stjórnun og vernd svæðisins

Þjóðgarðurinn Snæfellsjökull heyrir undir Umhverfisstofnun – sem vinnur að málum í samráði við Snæfellsbæ

Stjórnsýsla Vatnajökulspjóðgarðs er valddreifð þar sem fulltrúar sveitarfélaga mynda meirihluta í stjórn garðsins og skipa helming fulltrúa í svæðisráðum garðsins

Hvað er þjóðgarður?

Alþjóðanáttúruverndarsamtökin (IUCN):

Stór náttúruleg eða lítt snortin svæði sem afmörkuð eru til verndar.

Skapa möguleika til upplifunar, vísindaiðkunar, fræðslu, útivistar og afþreyingar af því tagi sem samrýmist menningu og umhverfissjónarmiðum.

Lög um náttúruvernd:

Stór náttúrusvæði sem eru lítt snortin og hafa að geyma sérstætt eða dæmigert lífríki, jarðminjar og/eða landslag.

Einnig skal líta til mikilvægis svæðisins í menningarlegu eða sögulegu tilliti.

Af hverju að stofna þjóðgarð?

Markmið skv. lagasetningu

Lög um náttúruvernd:

Að vernda heildstæð náttúruleg vistkerfi, jarðminjar, landslag og menningarminjar

Tryggja aðgang almennings að því til útivistar og til að kynnast náttúru og sögu svæðisins.

Leggja skal áherslu á fræðslu og upplýsingar.

Lög um Vatnajökulspjóðgarð:

Vernda náttúru svæðisins.

Gefa almenningi kost á að kynnast og njóta náttúru og sögu svæðisins.

Stuðla að rannsóknum og fræðslu á svæðinu.

*Leitast við að **styrkja byggð og atvinnustarfsemi** í nágrenni þjóðgarðsins, m.a. með því að hvetja til sjálfbærrar nýtingar gæða svæðisins.*

Erlendir þjóðgarðar

- Af hverju?

SKOTLAND

- To promote **sustainable use** of the natural resources of the area
- To promote **economic and social development** of the area

Cairngorms þjóðgarðurinn:

Hagræn áhrif í nærsamfélaginu – 41 milljarður ísl. króna.

Markaðssetning – um 50% gesta geta lýst auðkenni/merki garðsins

Erlendir þjóðgarðar

- Af hverju?

KOSTA RÍKA

Land – og skógareyðing fram á áttunda áratug síðustu aldar.

Breyttu um stefnu

- Fjölguðu verndarsvæðum – 27 þjóðgarðar
- Markaðsetning: Kynntu landið og lögðu áherslu á náttúruferðamennsku
- Stærsta atvinnugrein landsins

Af hverju að stofna Þjóðgarð?

Sameiginleg gildi
samfélags

Eitthvað sem hefur virði í augum samfélags.

Saga

Menning

Minjar

Lífríki og jarðfræði

Útivist

Þjóðgarðar og ferðamennska?

Þjóðgarðar laða að sér ferðamenn - Ákjósanlegt?

Staðir eru merkilegir, hafa aðdráttarafl, eru fallegir án þess að vera friðlýstir.

Markmið:

- Vernda
- Stýra
- Fræða
- Styrkja nærsamfélög

= **Skapa umgjörð**

Svæðum lyft á stall

BREIÐAFJÖRÐURINN

Saga, menning, menningarminjar, sjálfbær hlunnindanýting, o.fl.

Mjög merkilegt menningarsvæði þar sem er að finna fjölbreyttar minjar um sjósókn, atvinnuhætti, allt aftur til landnáms.

„Sjórinn verið þjóðbraut fremur en farartálmi, samnefnari og tenging fremur en sundrandi afl “
(Saga Breiðfirðinga, 2015).

Matarkistan Breiðafjörður

Auður djúpúðga, Eiríkur rauði, Ari fróði

BREIÐAFJÖRÐURINN

Náttúra: Lífríki og jarðfræði

Mikilfenglegur flói með þúsundum eyja og skerja með miklu fuglalífi, þörungagróðri í fjörum og á grunnsævi og víðáttumiklum leirum.

Helsta varpsvæði arnarins á Íslandi.

Megineldstöðvar

Hverir og volgrur.

©2013 Sindri

BREIÐAFJÖRÐURINN

Útivist og ferðapjónusta

Ferðapjónusta ört vaxandi

Dvalist í eyjunum að sumri til - Flatey í byggð allt árið.

Náttúrupplifun, kajaksiglingar, köfun, o.fl.

Sagan

Menningin

Minjarnar

Sjálfbæra hlunnindanýtingin

Lífríkið

Jarðfræðin

Útivistin

Ferðapjónustan

Ígildi þjóðgarðs?

Takk fyrir